

Backstage bidden naar Mekka

Interview met rapper Fresku

Pablo Cabenda

Zo'n vier, vijf jaar geleden zal het zijn gebeurd. Er was nog geen sprake van 'moslimrapper Fresku', alleen van 'katholieke fabrieksarbeider Roy Michael Reymond'. Toen maakte hij de transformatie door. Ja, hoe gaat dat? Je praat geregeld met je Marokkaanse en Turkse collega's over hun geloof. Je stelt vragen en hoort verhalen die je fascineren. Reymond: 'En hoewel ik katholiek ben opgevoed en geloofde in het christendom, vond ik dat er niet veel verschil zat in de opvattingen van beide religies.'

Discussies genoeg in de kantine als er weer een moslim-onderwerp uit het nieuws ter sprake kwam. 'En ik merkte dat ik in de berichtgeving vooroordelen zag, dingen die niet klopten.' Niet dat de Nederlands/Antilliaanse rapper toen meteen de confessionele oversteek maakte. 'Ik had beide geloven nog in me. Nee, niet fiftyfifty moslim en christen, het was meer honderd procent van beide.'

Er was geen lichtflits, geen donderknal, geen goddelijke openbaring, alleen het besef dat hij de essentiële vragen die het christendom voor hem niet kon beantwoorden, wel beantwoord zag door de islam. 'Ik heb ook nooit begrepen dat de zoon van God aan het kruis moest sterven zodat wij vergeven kunnen worden voor onze zonden.'

De puzzelstukjes vielen op hun plaats. Hij accepteerde Allah als enige God, Mohammed als zijn profeet en was vanaf toen moslim. Dat valt soms moeilijk te combineren met het leven van een steeds populairder rapper. Want vanaf 2008 ontwikkelde Reymonds carrière zich in sneltreinvaart. In dat jaar werd zijn nummer *Kees* op internet opgemerkt, een aanklacht tegen de muziekindustrie als ware het een open brief aan de Nederlandse hiphopautoriteit en Top Notch-labelbaas Kees de Koning. Binnen 24 uur kreeg Fresku een telefoontje van De Koning en voor Kerstmis werd hij al gezien als de nieuwe Nederlandse hiphopbelofte. Zijn dit jaar bij Top Notch verschenen debuutalbum is uiterst lovend ontvangen door de pers.

Rappen tijdens de ramadan

Als er een levensstijl is die hem als moslim op de proef zou kunnen stellen, is het wel die van popmuzikant. 'Maar ik rookte en dronk al niet en heb nooit de behoefte gehad aan groupies.' Daarbij zijn de voorgeschreven matigheid en dankbaarheid ook uitstekend toepasbaar bij de omgang met het personeel van concertpodia.

Maar het leven als moslim *on the road* kent zo zijn hobbels. Backstage bidden naar Mekka schiet er weleens bij in. Reymond: 'We leven nu eenmaal in een maatschappij waar het eerder uitzondering dan regel is dat mensen zich in hun sociale omgeving aan zo'n religieus ritueel wijden. Je voelt je dan toch wat minder vrij om dat te doen.'

Pablo Cabenda

is freelancejournalist, en werkt onder andere voor *de Volkskrant*

En de ramadan is ook niet bepaald toegesneden op de hectiek van een muzikantenbestaan. Zoals bleek toen Fresku drie jaar geleden deelnam aan De Grote Prijs van Nederland, de nationale popcompetitie. 'We hadden gevraagd of we later op de avond mochten optreden zodat ik na zonsondergang nog iets kon eten. Maar dat ging helaas niet.' Een slecht optreden werd het, hij wist het van tevoren.

Op festival Lowlands, dat dit jaar tijdens de ramadan viel en waar hij geprogrammeerd stond, vastte hij maar niet op de dag van zijn optreden. 'Er knaagt wel nog steeds een schuldgevoel bij me, hoor. Ik sta in de min bij God, maar weet dat ik het later ga inhalen. En dan gelijk een hele maand voor die ene dag.'

Onwetenden in zijn omgeving zullen niet snel iets van zijn religieuze overtuiging merken. En wie in zijn rapteksten letterlijke verwijzingen naar de islam zoekt, komt bedrogen uit. 'Ik doe dat bewust niet. Als ik heel direct toespelingen zou maken op mijn geloof of de Koran, zou dat een barrière vormen voor een bepaalde groep luisteraars. Ik wil met mijn raps en muziek zoveel mogelijk mensen bereiken, tot aan uiterst rechts.'

God schuilt in details

Daarbij, rap heeft niet bepaald de reputatie van godvrezend genre. Waar hiphop zich over de wereld ontwikkelde als een breed spectrum aan muzikale en tekstuele ideeën, is de commercieel succesvolste Amerikaanse variant gefixeerd op hol hedonisme, waarin de enige heilige drie-eenheid die langskomt uit bitches, bling en Benz bestaat. Fresku zelf noemt als een van zijn invloeden 2Pac, een representant van Amerikaanse West Coast rap die op 25-jarige leeftijd vermoord werd. 2Pac, de man die ook in zijn raps niet keek op een *drive by* slachtoffer meer of minder.

Fresku: 'Maar hij verheerlijkte geweld niet. Hij probeerde juist met het geweld en de ellende in zijn raps zijn boodschap van verandering duidelijk te maken aan zijn zwarte gemeenschap.' En zo wil Fresku het ook doen. In *Nos Baranka* bijvoorbeeld schetst hij het verhaal van een Antilliaanse die uit geldzucht bolletjes slikt. Ze overlijdt aan een overdosis: hoe materialisme uiteindelijk toch altijd de ondergang betekent.

Nee, er valt geen religieus woord te bekennen, maar zijn muziek is wel gedreven door een overtuiging die vorm is gegeven door geloof. God schuilt in de details, of eigenlijk in de kleine lettertjes. Want in het cd-boekje volgt na de tracklist en de technische specificaties de lijst met dankjes. En daar krijgt Allah een *name check*.

Fresku
Fotograaf: Berthil Reymound

CD-cover Fresku
Poster clubtour

Fresku

Fresku

2010	
01/10	METROPOOL HENGELO * r.kay
22/10	PATROHAAT HAARLEM * r.kay & brazz
23/10	DE MEESTER ALMERE
23/10	DE KEUL BARENDRECHT
24/10	W2 DEN BOSCH + workshop
31/10	010 THURING DVA
06/11	COCKEY ENGEL OSS vs wildstyle FM
13/11	UNDERGROUND LELYSTAD
20/11	WANALLA SEVENUM * adrem
04/12	NIJWE HOR HEERLEN * adrem
11/12	PERRONGS VENLO * adrem
18/12	ESCAPE VEENENDAAL * r.kay & brazz
22/12	BURGERWEESHUIS DEVENTER * r.kay & brazz
26/12	MEZZ BREDA
2011	
15/01	AZIJN FABRIEK ROERMOND * adrem
23/01	BOERBOOSJE NIJMEGEN * hattie jules al

powered by

 delrijkvank.nl top-notch.nl